

12. резюмета на рецензираните публикации

Монографии

Хабилитационен труд

2020: Mark Geller и Strahil Panayotov. Mesopotamian Eye Disease Texts: The Nineveh Treatise. Die babylonisch-assyrische Medizin in Texten und Untersuchungen 10. Berlin–Boston: De Gruyter. <https://doi.org/10.1515/9781501506550>

Към днешна дата не съществува друго цялостно изследване на текстовете за очни заболявания от древна Месопотамия, нито пък е наличен техен пълен превод на английски език – освен нашия. Настоящият том представлява първото строго епиграфско критично издание и коментар на месопотамските медицински текстове от Ниневия, посветени на очните болести. Това мащабно клинописно наследство, съхранявано в архивите на Британския музей още от XIX век, е засвидетелствано върху няколко големи таблички от царската библиотека на Ашурбанипал (VII в. пр. Хр.). Монографията систематизира всички познати паралелни текстове от II и I хилядолетие пр. Хр. По този начин трудът предлага еkleктичен текст – транслитерация и превод на английски, който може да се ползва и от неспециалисти. За да бъде максимално изчерпателна, книгата съдържа в предговора на Панайотов каталог на късните текстове от Персийския период и Елинизма, съхранявани в Британския музей, който служи като основна отправна точка за бъдещи епиграфски изследвания.

В този си вид обработеният клинописен корпус изпъква като най-дългото запазено древно произведение, посветено на офталмологията. Серията от Ниневия предхожда с няколко столетия съответните Хипократови трактати, но за разлика от Хипократовите писания представлява оригинален, систематичен корпус от очни симптоми и терапии. Клинописният трактат разкрива важни паралели с египетската, арамейската, сириакската и гръко-римската медицина, което показва централното значение на клинописната медицина за античната ойкумена.

С оглед на фундаменталното значение на този корпус за историята на вавилонската медицина, томът прави материала изцяло достъпен за асириолози, специалисти по древния Близък изток и историци на медицината, както и за неспециалисти: всички текстове са транслитерирани, преведени на английски и снабдени с подробен филологически и медико-исторически коментар. Книгата вече се е

утвърдила като референтно издание в областта на месопотамската медицина и клинописната епиграфика.

As of today, there is no other comprehensive study of the texts on eye diseases from ancient Mesopotamia, nor is there a complete English translation of them—apart from ours. The present volume constitutes the first strictly epigraphic critical edition and commentary on the Mesopotamian medical texts from Nineveh devoted to eye diseases. This extensive cuneiform corpus, preserved in the archives of the British Museum since the nineteenth century, is attested on several large tablets from the royal library of Ashurbanipal (7th century BCE). The monograph systematizes all known parallel texts from the 2nd and 1st millennia BCE. In this way, the work offers an eclectic text—transliteration and English translation—that can also be used by non-specialists. To make the book as comprehensive as possible, Panayotov's introduction includes a catalogue of the late texts from the Persian period and the Hellenistic era preserved in the British Museum, which serves as a key starting point for future epigraphic research.

In this form, the edited cuneiform corpus stands out as the longest surviving ancient work devoted to ophthalmology. The Nineveh series predates the corresponding Hippocratic treatises by several centuries, but unlike the Hippocratic writings it represents an original, systematic corpus of ocular symptoms and therapies. The cuneiform treatise reveals important parallels with Egyptian, Aramaic, Syriac, and Greco-Roman medicine, demonstrating the central importance of cuneiform medicine for the ancient *oikoumene*.

Given the fundamental significance of this corpus for the history of Babylonian medicine, the volume makes the material fully accessible to Assyriologists, specialists in the ancient Near East, and historians of medicine, as well as to non-specialists: all texts are transliterated, translated into English, and provided with detailed philological and medico-historical commentary. The book has already established itself as a reference edition in the field of Mesopotamian medicine and cuneiform epigraphy.

Допълнителна книга

2016: Die Lampe am Krankenbett. Untersuchungen zu altorientalischen Gebeten an den Lichtgott Nuska. Cuneiform Digital Library Preprints 4.

Монографията представлява стриктно асириологическо, епиграфско и палеографско изследване на молитвени заклинания към месопотамския бог на светлината Нуска. Основната изворова база са клинописни паметници от град Ашур, съхранявани в Пергамонския музей в Берлин. Панайотов реконструира текста на компендиума от Ашур, използвайки и стари теренни фотографии от разкопките на Валтер Андре, като по този начин спасява и въвежда в научно обращение труднодостъпен материал.

Епиграфската част е придружена от подробен палеографски анализ и прерисовки на клинописните паметници. Всяка молитва е представена с критично издание, превод и обстоен филологически и културно-исторически коментар. Трудът представлява значим принос към изследването на месопотамската религия, литургичната поезия и практиките, свързани с болничното и ритуалното „легло на болния“.

The monograph is a rigorous Assyriological, epigraphic, and palaeographic study of prayer incantations addressed to the Mesopotamian god of light Nuska. Its primary source base consists of cuneiform texts from the city of Aššur, preserved in the Pergamon Museum in Berlin. Panayotov reconstructs the text of the Aššur compendium, also using old field photographs from Walter Andrae's excavations, thereby rescuing and bringing into scholarly circulation material that is otherwise difficult to access.

The epigraphic section is accompanied by a detailed palaeographic analysis and hand copies of the cuneiform documents. Each prayer is presented with a critical edition, translation, and extensive philological and cultural-historical commentary. The work makes an important contribution to the study of Mesopotamian religion, liturgical poetry, and the practices associated with the hospital and ritual “sickbed.”

Публикувана дисертация

2016: Таблички с дръжка (амулетни таблички) от Месопотамия – II–I хил. пр. Хр.
София: Диомира

Публикуван и значително разширен вариант на докторската дисертация на Панайотов, посветена на специфичен формат клинописни таблички с дръжка, използвани като амулети. В труда за пръв път в световната литература тези таблички са систематично събрани, класифицирани и анализирани като отделен корпус, разгледан в контекста на частни домове, храмове, обществени сгради и царски дворци.

Монографията предлага пълна историография и извороведски анализ на паметниците, а значителна част от артефактите са подложени на детайлно епиграфско и палеографско изследване. Амулетните таблички разкриват практическата история на този специфичен клинописен формат и играят ключова роля за разбирането на феномена на визуализацията в месопотамската култура. Жанровото многообразие – заклинания, ритуали, царски надписи, административни документи, хемерологии, менологии, царски генеалогични списъци – убедително демонстрира как визуалните критерии и материалната форма определят функцията и „четивността“ на документа.

A published and substantially expanded version of Panayotov's doctoral dissertation, this work is devoted to a specific format of handle/projection-shaped cuneiform tablets used as amulets. For the first time in the international literature, these tablets are systematically collected, classified, and analysed as a distinct corpus, examined in the context of private houses, temples, public buildings, and royal palaces.

The monograph offers a full historiographical and source-critical analysis of the material, and a significant number of the artefacts are subjected to detailed epigraphic and palaeographic study. The amuletic tablets reveal the practical history of this particular cuneiform format and play a key role in understanding the phenomenon of visualization in Mesopotamian culture. The diversity of genres—incantations, rituals, royal inscriptions, administrative documents, hemerologies, menologies, royal genealogical lists—persuasively demonstrates how visual criteria and material form determine the function and “readability” of the document.

Студии

2025. "The First Medical Work on Phlegm: Towards Its Textual Criticism and Medical History". CAS Sofia Working Paper Series 16:1-54. <https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=1387502>

Статията навлиза в увлекателния свят на древните медицински знания чрез дешифриране и изследване на клинописна табличка от Националния иракски музей в Багдад (инв. № IM.202652). Създадена в периода между 1500 и 1200 г. пр. Хр., тя представлява най-ранната известна серийна медицинска компилация, посветена на

флем, храчки, слюз и свързаните с тях бронхиални заболявания. Ръкописът служи като предшественик на петата табличка от трактата „Бронхиални заболявания“ в Ниневийската медицинска енциклопедия от прочутата библиотека на Ашурбанипал (VII в. пр. Хр.). Освен това IM.202652 документира медицински практики, които съответстват на предписания в Хипократовия корпус, като хвърля светлина върху блискоизточните традиции, които впоследствие са възприети и адаптирани в гръцката медицина. Това е първата публикация в световен мащаб, в която ясно се проследява медицинска практика от Хипократ до средата на II хилядолетие пр. Хр.

The article delves into the fascinating world of ancient medical knowledge through the decipherment and study of a cuneiform tablet from the National Museum of Iraq in Baghdad (inv. no. IM.202652). Written between 1500 and 1200 BCE, it represents the earliest known serial medical compilation devoted to phlegm, sputum, mucus, and related bronchial diseases. The manuscript serves as a precursor to the fifth tablet of the treatise “Bronchial Diseases” in the Nineveh Medical Encyclopedia from the famous library of Ashurbanipal (7th century BCE). Moreover, IM.202652 documents medical practices that correspond to prescriptions in the Hippocratic Corpus, shedding light on Near Eastern traditions that were later adopted and adapted in Greek medicine. This is the first publication worldwide in which a medical practice can be clearly traced from Hippocrates back to the mid-second millennium BCE.

2020. Healing in Images and Texts: The Sickbed Scene. In Patients and Performative Identities: At the Intersection of the Mesopotamian Technical Disciplines and Their Clients, edited by J. Cale Johnson. Eisenbrauns, the Pennsylvania state university press. 129-158.

Студията анализира „сцената на болничното легло“ върху месопотамските Ламашту–Хулбазизи амулети и връзката ѝ с магико-медицинските текстове. Показано е, че изображенията действат като визуални разкази, включващи легло и болен, лампата на Нуска, кадилници, демони и защитни фигури. Въвежда се понятието „плоска перспектива“, чрез което триизмерната спалня се „сплесква“ върху амулета и реалното разположение на предметите се изкривява.

Авторът систематизира всички известни амулети със сцени на легло, включително и новоидентифицирани, и ги групира според мястото на Ламашту в композицията. Специално внимание е отделено на заклинание, посветено на нарушаването на неприкосновеността на леглото, което позволява да се разпознае

фигурата на бога портиер на отвъдното Биду – първата сигурна идентификация на това божество чрез иконография. Сцените се свързват с широк набор ритуали и текстови серии (Ламашту, Хулбазизи, ритуала „Къща на затворничеството“, „Ма̀клу“, съновни и противодемонични ритуали, текстове за Пазузу и лечебни рецепти с кадене). Предлага се хипотезата, че двамата лечители до леглото символизират двете основни лечебни професии в Месопотамия – лекар и екзорцист, а самата сцена функционира като своеобразно „заклинание в образи“, понякога и без придружаващ текст.

The study examines the “sickbed scene” on Mesopotamian Lamaštu–Ḫulbazizi amulets and its relationship to magico-medical texts. It demonstrates that the images function as visual narratives, depicting a bed and patient, Nuska’s lamp, censers, demons, and protective figures. The concept of “flat perspective” is introduced, whereby the three-dimensional bedroom is “flattened” onto the amulet and the actual arrangement of objects is distorted.

The author systematizes all known amulets with bed scenes, including newly identified ones, and groups them according to Lamaštu’s position within the composition. Particular attention is devoted to a spell concerned with the violation of the inviolability of the bed, which makes it possible to recognize the figure of Bidu, the gatekeeper god of the netherworld – the first secure identification of this deity through iconography. The scenes are linked to a wide range of rituals and text series (Lamaštu, Ḫulbazizi, the “House of Confinement” ritual, Maqlû, dream and anti-demonic rituals, texts about Pazuzu, and healing prescriptions involving fumigation). The study proposes the hypothesis that the two healers beside the bed symbolize the two principal healing professions in Mesopotamia – the physician and the exorcist – and that the scene itself functions as a kind of “incantation in images,” sometimes even without accompanying text.

2018. Заедно с Henry Stadhouders, *From Awe to Audacity, Stratagems for Approaching Authorities Successfully: The Istanbul Egalkura Tablet A 373*. In *Mesopotamian Medicine and Magic: Studies in Honour of Markham J. Geller*, ed. S.V. Panayotov and L. Vacín. *Ancient Magic and Divination* 14. Leiden– Boston: Brill: 623-697.

Студията публикува за пръв път клинописна табличка от Истанбулския археологически музей. Представена е прерисовка на паметника, в която, въз основа на снимки от разкопките на Валтер Андре, са възстановени знаци, вече нечетливи върху самата табличка. Предлагат се превод и пълен филологически коментар. В уводната част са

разгледани всички засвидетелствани досега паметници от жанра егалкура „влизване в двореца“, поради което статията се превръща в основна отправна точка за всички бъдещи изследвания върху тази серия. Тъй като серията все още няма критично издание, нашата статия служи като бъдеща основа за всички по-късни епиграфски проучвания.

The study publishes for the first time a cuneiform tablet from the Istanbul Archaeological Museum. It presents a hand copy of the artifact in which signs no longer legible on the tablet itself are restored on the basis of photographs from Walter Andrae's excavations. A translation and full philological commentary are provided. The introduction reviews all monuments of the egalgura "Entering the Palace" genre attested so far, making the article a key point of reference for all future research on this series. Since the series does not yet have a critical edition, our article serves as a foundational basis for all subsequent epigraphic studies.

2018. Notes on the Assur Medical Catalogue with Comparison to the Nineveh Medical Encyclopaedia. In *Assyrian and Babylonian Scholarly Text Catalogues: Medicine, Magic and Divination*, ed. U. Steinert. *Die babylonisch-assyrische Medizin in Texten und Untersuchungen* 9. de Gruyter: 88-118

Ашурският медицински каталог (АМС) е ключов източник за реконструкцията на месопотамските лечебни корпуси и за историята на древната медицина. Статията предлага ново издание и анализ на каталога, съставен в Ашур през 8–7 в. пр.н.е. от млад медик въз основа на по-стар, вече повреден „майсторски“ ръкопис. Първата част на АМС представя систематичен списък с инципитите на дванадесет терапевтични трактата, подредени анатомично „от глава до пети“ и отразени в стандартизирана енциклопедия от петдесет двуколонни таблички в Ниневия. Втората част включва инципити и рубрики на хирургически, магико-медицински, гинекологични, сексологични, психиатрични, ветеринарни и дивинационни текстове. Анализира се допълнителният материал, въведен с формулата „до, включително“, който се тълкува като неканоничен спрямо основните серии. Съпоставката с „Ръководството на екзорсиста“ и диагностичния каталог разкрива обща двучастна структура, идеология за „нова редакция“ и вероятна връзка с традицията на вавилонския учен Есагил-кин-апли. АМС заема централно място в дебата за взаимоотношенията между медика и

екзорсиста и показва тясната интеграция на медицина, магия и диагностика. С тази статия в научно обращение се въвежда терминът „Ниневийска медицинска енциклопедия“, който в значителна степен променя представата за сериализацията на месопотамската медицина.

The Assur Medical Catalogue (AMC) is a key source for reconstructing Mesopotamian healing corpora and for the history of ancient medicine. The article offers a new edition and analysis of the catalogue, compiled in Assur in the 8th–7th centuries BCE by a young practitioner on the basis of an older, already damaged “master” manuscript. The first part of the AMC presents a systematic list of the incipits of twelve therapeutic treatises, arranged anatomically “from head to toe” and reflected in a standardized encyclopedia of fifty two-column tablets in Nineveh. The second part includes incipits and rubrics of surgical, magico-medical, gynecological, sexological, psychiatric, veterinary, and divinatory texts. The article analyses the additional material introduced with the formula “up to and including,” which is interpreted as non-canonical in relation to the main series. Comparison with the “Exorcist’s Manual” and the Diagnostic Catalogue reveals a common bipartite structure, an ideology of a “new edition,” and a likely connection with the tradition of the Babylonian scholar Esagil-kin-apli. The AMC occupies a central place in the debate on the relationship between physician and exorcist and demonstrates the close integration of medicine, magic, and diagnosis. With this article, the term “Nineveh Medical Encyclopedia” is introduced into scholarly usage, substantially reshaping our understanding of the serialization of Mesopotamian medicine.

2017. Eye Metaphors, Analogies and Similes within Mesopotamian Magico-Medical Texts. In *The Comparable Body. Analogy and Metaphor in Ancient Mesopotamian, Egyptian, and Greco-Roman Medicine*, ed. J.Z. Wee. *Studies in Ancient Medicine* 49. Leiden-Boston: Brill: 204-246

Тази глава разглежда месопотамския образен език, свързан с терапията и анатомията, чрез анализ и класификация на метафори, аналогии и сравнения, отнасящи се до човешкото око. Основните примери са извлечени от Ниневийската медицинска енциклопедия за очни заболявания (VII в. пр. Хр.), съставена за царската библиотека на Ашурбанипал, и са допълнени с диагностични текстове, лексикални списъци, заклинания и тълкувателни коментари. Забележително е, че месопотамските образни

описания на очни страдания и очна анатомия често напомнят на съвременни медицински метафори, което отразява споделени обяснителни стратегии в древните и съвременните езици. Особено ясен пример е представата за „ечемик“ в окото, която показва сходна метафорика в акадски, египетски, френски, немски, български и други езици. В резултат месопотамският образен език предлага ценен поглед към темите и тропите, които се оформят в ранните етапи на документираната медицинска история на окото.

This chapter examines Mesopotamian figurative language related to therapy and anatomy through an analysis and classification of metaphors, analogies, and similes concerning the human eye. The main examples are drawn from the Nineveh Medical Encyclopedia for Eye Diseases (7th century BCE), compiled for the royal library of Ashurbanipal, and are supplemented by diagnostic texts, lexical lists, incantations, and exegetical commentaries. Strikingly, Mesopotamian figurative descriptions of ocular ailments and eye anatomy often resemble modern medical metaphors, reflecting shared explanatory strategies in ancient and contemporary languages. A particularly clear example is the notion of a “barley grain” in the eye, which displays similar metaphorical usage in Akkadian, Egyptian, French, German, Bulgarian, and other languages. As a result, Mesopotamian figurative language offers a valuable perspective on the themes and tropes that take shape in the early stages of the documented medical history of the eye.

Статии

2025. and Desislava V. Kostadinova. "Асирийско родознание по бреговете на Тигър. Assyrian Genealogy along the Shores of Tigris". <https://www.ceeol.com/search/article-detail?id=1372730>

Асирийският царски списък отразява местното разбиране за генеалогията на владетелите на Северна Месопотамия през II и I хилядолетие пр. Хр. Настоящата статия има за цел да представи в превод от акадски език този безценен писмен паметник. Допълнително накратко се разглежда значението на извора за хронологията на Древния Изток и се обръща внимание на практическата функция на специфичните клинописни таблички, върху които е изписан списъкът. Това е първият превод на Асирийския царски списък от акадски на български език.

The Assyrian King List reflects the local understanding of the genealogy of the rulers of northern Mesopotamia during the second and first millennia BCE. The present article aims to offer a translation of this invaluable written monument from Akkadian. In addition, it briefly discusses the significance of the source for the chronology of the Ancient Near East and draws attention to the practical function of the specific cuneiform tablets on which the list is inscribed. This is the first translation of the Assyrian King List from Akkadian into Bulgarian.

2024. Cuneiform Demons and Modern Viruses. *Plague in Antiquity*, edited by Andrew Jamieson, Caroline Tully and Louise Hitchcock. Leuven – Paris – Bristol, Ct.: Peeters: 109-124

Статията представлява първи опит за съпоставка на демони и вируси като концепти. Тя поставя в контекст месопотамските представи за демоните, като сравнява тяхната таксономия, произход, роля в причиняването на болести, диагностични функции и визуални образи със съвременните концепции за вирусите. Целта не е да се установи пряка връзка между демон и вирус, а да се покаже, че определени характеристики на демоничните архетипи са сходни със съвременните представи за вирусите. Макар тези идеи да възникват в дълбоко различни общества, и двете се основават на емпирични наблюдения върху човешкото тяло и външния свят и придават символична форма на разпространени страхове. В същото време спецификата на всеки феномен ясно отличава демоните от вирусите, докато общите концептуални модели разкриват фундаменталните начини, по които човешкият ум се справя със страха от заболяване. Статията разглежда също два казуса, свързани с демонични изображения, и завършва с две контрастни идеи, които са дълбоко обезпокоителни за съвременната вирусология, но не са били смятани за опасни в Месопотамия.

The article is the first attempt to compare demons and viruses as concepts. It contextualizes Mesopotamian ideas about demons by comparing their taxonomy, origin, role in causing disease, diagnostic functions, and visual representations with modern concepts of viruses. It does not seek to establish a direct link between demon and virus, but rather to show that certain features of demonic archetypes resemble contemporary notions of viruses. Although these ideas emerged in profoundly different societies, both are grounded in empirical

observations of the human body and the external world and give symbolic shape to widespread fears. At the same time, the specific nature of each phenomenon clearly distinguishes demons from viruses, while the shared conceptual patterns reveal fundamental ways in which the human mind copes with the fear of illness. The article also examines two case studies involving demonic imagery and concludes with two contrasting ideas that are deeply troubling for modern virology but were not considered dangerous in Mesopotamia.

2023. Old Babylonian inventory of scholarly texts (Ni.2909): Additions to BAMTU 9. *Le Journal des Médecines Cunéiformes* 42: 66-68.

Статията представя нови данни за старовавилонската история на научната каталогизация чрез публикуването на последните десет реда от обратната страна на табличката Ni.2909 – старовавилонски инвентар на ученически текстове. Тези редове липсват в изданието на Ni.2909 в том BAMTU 9 (Finkel 2018). Ni.2909 документиран етап от сериализацията на текстови корпуси, процес, който е най-добре засвидетелстван през I хил. пр. Хр. Табличката изброява серии и отделни съчинения, свързани с физиогномични поличби, грижи за мъртвите, литургични молитви, ветеринарна медицина, астрални явления, царски култ и медицински заклинания, като някои от тях показват забележителна приемственост с по-късните традиции от I хил. пр. Хр. Настоящата статия предлага транслитерация (въз основа на разчитането в групата BabMed), превод и коментар на новопубликувания откъс и обсъжда значението му за формирането, класификацията и предаването на месопотамските „науки“ в началото на II хил. пр. Хр.

The article presents new data on the Old Babylonian history of scholarly cataloguing by publishing the last ten lines on the reverse of tablet Ni.2909, an Old Babylonian inventory of student texts. These lines are absent from the edition of Ni.2909 in BAMTU 9 (Finkel 2018). Ni.2909 documents an early stage in the serialization of text corpora, a process best attested in the first millennium BCE. The tablet lists series and individual compositions related to physiognomic omens, care for the dead, liturgical prayers, veterinary medicine, astral phenomena, royal cult, and medical incantations, some of which display remarkable continuity with later first-millennium traditions. This article offers a transliteration (based on the readings of the BabMed group), translation, and commentary on the newly published

passage, and discusses its significance for the formation, classification, and transmission of Mesopotamian “sciences” in the early second millennium BCE.

2023. Witchcraft in Medicine: the Ashur Medical Catalogue and Relevant Nineveh Series Reexamined. *Le Journal des Médecines Cunéiformes* 41: 16-35.

Статията преосмисля взаимоотношенията между клинописната медицина, магията и вешерството в късноасирийските Ашур и Ниневия чрез анализ на Ашурския медицински каталог (АМС) и сродните медицински серии от Ниневия. Твърди се, че модерното разграничение между „медицина“ и „вешерство“ е до голяма степен анахронично: вавилонската научна таксономия често е разглеждала анти-вешерските терапии и медицинските предписания като единно поле на лечебното знание. Структурни белези като тип таблички, инципити, заключителни редове, каталози, колофони и сериализирани ръкописи показват, че анти-вешерските серии са били материално и концептуално интегрирани в медицински компендии като Ниневийската медицинска енциклопедия. Подробното сравнение между АМС и свидетелствата от Ниневия показва, че анти-вешерските ритуали се концентрират върху заболявания в областта на корема, включително „горната част на корема“, стомашно-чревни оплаквания, наслоявания от духове и бъбречни проблеми. Чрез съчетаване на филологически и структурен анализ статията реконструира елементи от имплицитна месопотамска медицинска теория, в която магията срещу вешерство е неразделна част от терапевтичната практика.

The article reconsiders the relationship between cuneiform medicine, magic, and witchcraft in Late Assyrian Assur and Nineveh by analysing the Assur Medical Catalogue (AMC) and related medical series from Nineveh. It argues that the modern distinction between “medicine” and “witchcraft” is largely anachronistic: Babylonian scholarly taxonomy often regarded anti-witchcraft therapies and medical prescriptions as a single field of healing knowledge. Structural features such as tablet type, incipits, closing lines, catalogues, colophons, and serialized manuscripts show that anti-witchcraft series were materially and conceptually integrated into medical compendia such as the Nineveh Medical Encyclopedia. A detailed comparison between the AMC and the evidence from Nineveh demonstrates that anti-witchcraft rituals concentrate on diseases affecting the abdominal area, including “the upper abdomen,” gastrointestinal complaints, spirit accumulations, and kidney problems. By

combining philological and structural analysis, the article reconstructs elements of an implicit Mesopotamian medical theory in which magic against witchcraft is an integral part of therapeutic practice.

2020. Pros and Cons of Mesopotamian Medical Texts – in particular of Eye Disease Texts. *Le Journal des Médecines Cunéiformes*, 36: 1-9

Статията критично разглежда предимствата и ограниченията на месопотамските медицински текстове с особен акцент върху трактата за очни заболявания от Ниневийската медицинска енциклопедия. От една страна този корпус представлява най-добре засвидетелствания античен офталмологичен материал и свидетелства за трайни, емпирично обосновани лечебни практики, които показват поразителни паралели с египетската, хетската, хипократовата, гръко-римската и по-късната блискоизточна традиция. От друга страна изследването подчертава сериозни методологически трудности: древните и съвременните таксономии на части на тялото, растения, минерали и животински продукти значително се разминават, поради което множество предложени идентификации на лекарства и диагнози остават крайно несигурни. Подробни казуси с избрани термини за симптоми, медикаменти и описателни растителни названия показват колко крехки са чисто етимологичните аргументи без химически и археоботанически данни. Статията анализира още структурата на серията за очни заболявания, интеграцията на заклинанията в терапията и съвместното съществуване на официални енциклопедични серии и местни традиции, като настоява, че само системните лабораторни анализи могат да осигурят надеждна основа за оценка на месопотамската медицина.

The article critically examines the strengths and limitations of Mesopotamian medical texts, with particular emphasis on the eye-disease treatise from the Nineveh Medical Encyclopedia. On the one hand, this corpus represents the best-attested ancient ophthalmological material and bears witness to long-lasting, empirically grounded therapeutic practices that display striking parallels with Egyptian, Hittite, Hippocratic, Graeco-Roman, and later Near Eastern traditions. On the other hand, the study highlights serious methodological challenges: ancient and modern taxonomies of body parts, plants, minerals, and animal products diverge significantly, so that many proposed identifications of drugs and diagnoses remain highly uncertain. Detailed case studies involving selected terms for symptoms, medicaments, and

descriptive plant names demonstrate how fragile purely etymological arguments are in the absence of chemical and archaeobotanical data. The article also analyses the structure of the eye-disease series, the integration of incantations into therapy, and the coexistence of official encyclopedic series with local traditions, arguing that only systematic laboratory analyses can provide a reliable basis for assessing Mesopotamian medicine.

2018. Er darf keine Zwiebeln essen, (sonst) wird ihn ein Skorpion stechen Mesopotamischer magischer Kalender auf „Amulett-Tafeln“. In *Texte, Medien, Kontexte*, ed. J.E. Müller, C. Nouledou, and H. Stiemer. Münster: Nodus: 33-48

Главата анализира един неоасирийски хемерологичен текст, засвидетелстван върху т.нар. „амулет-таблички“, като разглежда формата, откривателния контекст и съдържанието му като единно медийно цяло. Текстът, познат от седем глинени таблички, предписва табути и поведенчески ограничения за първите осем дни на седмия вавилонски месец, определя „добри“ и „лоши“ дни и свързва конкретни действия или храни с определени нещастия, болести или демонични нападения. Двата най-добре запазени екземпляра – шестоъгълни таблички с пробит „дръжка-издатък“ от Ашур и Калу (Нимруд) – се тълкуват като откъси от по-обширна годишна хемерология. Тяхната форма, изработване, възможност за окачване и обстоятелствата на откриване в „къща на заклинателя“ и в храма на Набу се разглеждат като част от визуален и функционален код, съпоставим с други формати като призми, топчета или стели. Изследването твърди, че тези таблички са функционирали като магически календари, чиято отличителна форма е носела собствена визуална семантика в рамките на месопотамската медийна култура.

The chapter analyses a Neo-Assyrian hemerological text attested on so-called “amulet-tablets,” treating the physical format, find context, and written content as a single medial whole. The text, known from seven clay tablets, prescribes taboos and behavioural restrictions for the first eight days of the seventh Babylonian month, designates “good” and “bad” days, and links specific actions or foods to particular misfortunes, illnesses, or demonic attacks. The two best-preserved exemplars—hexagonal tablets with a perforated “handle-protrusion” from Assur and Kalhu (Nimrud)—are interpreted as excerpts from a more extensive annual hemerology. Their shape, manufacture, potential for suspension, and discovery in a “house of the incantation priest” and in the temple of Nabû are read as part of a

visual and functional code, comparable to other formats such as prisms, balls, or stelae. The study argues that these tablets functioned as magical calendars whose distinctive form carried its own visual semantics within Mesopotamian media culture.

2018. Magic and Medicine in Ancient Mesopotamia — A New Collection of Translations (Review article of JoAnn Scurlock, *Sourcebook for Ancient Mesopotamian Medicine*). *Journal of the American Oriental Society* 138.3: 567- 573.

Статия-рецензията разглежда труда на Джоан Скърлок *Sourcebook for Ancient Mesopotamian Medicine* – обемна сбирка с английски преводи на академични текстове за болест и лечение в Асирия и Вавилон. Книгата е похвалена за ясната си структура, богатия подбор на диагностични, фармакологични, терапевтични, ритуални и коментарни текстове, както и за включването на досега непубликуван материал. В същото време се отправят методологически критики, особено по отношение на анахроничните определения на двете основни лечебни професии и прекомерното опиране на по-ранните публикации на авторката за сметка на друга релевантна литература. Особено внимание се отделя на изданието на Ашурския медицински каталог, където се отбелязват пренебрегнати данни, липса на обсъждане на втората му част и ограничено съобразяване със скорошни колективни издания и изследвания върху медицинската сериализация. Въпреки тези проблеми рецензията заключава, че сборникът е важен и много полезен инструмент, който значително улеснява достъпа до и изучаването на древната месопотамска медицинска и магическа традиция.

The review article discusses JoAnn Scurlock's *Sourcebook for Ancient Mesopotamian Medicine*, a substantial collection of English translations of Akkadian texts on disease and healing in Assyria and Babylonia. The book is praised for its clear structure, its rich selection of diagnostic, pharmacological, therapeutic, ritual, and commentarial texts, and for the inclusion of previously unpublished material. At the same time, methodological criticisms are raised, particularly regarding anachronistic definitions of the two main healing professions and an excessive reliance on the author's earlier publications at the expense of other relevant scholarship. Special attention is devoted to the edition of the Assur Medical Catalogue, where the review notes neglected data, the absence of any discussion of its second part, and limited engagement with recent collaborative editions and studies on medical serialization. Despite these issues, the review concludes that the sourcebook is an important and highly useful tool

that greatly facilitates access to and the study of ancient Mesopotamian medical and magical traditions.